

**PROGRAM WYCHOWAWCZO -
PROFILAKTYCZNY**

Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych

im. gen. Józefa Bema

w Siedlcach

ROK SZKOLNY

2020/2021

I. Podstawa prawna

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483, z 2001 r. Nr 28, poz. 319, z 2006 r. Nr 200, poz. 1471 oraz 2009 r. Nr 114, poz. 946 - art. 48, 53, 54, 70, 72)
2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 Nr 120, poz. 526 - art. 3, 19, 33)
3. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 910 i 1378)
4. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327)
5. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1280)
6. Rozporządzenie MEN z dnia 17 czerwca 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2016 r. poz. 895)
7. Rozporządzenie MEN z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz.U. z 2020 r. poz. 1309)
8. Rozporządzenie MEN z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2015 r. poz. 1249)
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 stycznia 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2018 r. poz. 214)
10. Rozporządzenie MEN z dnia 31 października 2018 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2018 r. poz. 2140)
11. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2020 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz.U. z 2020 r. poz. 1604)
12. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 oraz z 2020 r. poz. 1492)
13. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r. poz. 852, 1655, 1818; z 2020 r. poz. 322, 1337, 1493)
14. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2182; z 2020 r. poz. 1337)
15. Statut Technikum nr 6
16. Statut Branżowej Szkoły I stopnia nr 6
17. Szkolny Zestaw Programów Nauczania

Konstruując niniejszy program wychowawczy, uwzględniono ponadto:

- ♦ Propozycje uczniów i sugestie rodziców wyrażone w ankietach.
- ♦ Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej MEN na rok szkolny 2020/2021:

- ✓ Wdrażanie nowej podstawy programowej w szkołach ponadpodstawowych ze szczególnym uwzględnieniem edukacji przyrodniczej i matematycznej. Rozwijanie samodzielności, innowacyjności i kreatywności uczniów.
- ✓ Zapewnienie wysokiej jakości kształcenia oraz wsparcia psychologiczno-pedagogicznego wszystkim uczniom z uwzględnieniem zróżnicowania ich potrzeb rozwojowych i edukacyjnych.
- ✓ Wykorzystanie w procesach edukacyjnych narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia na odległość. Bezpieczne i efektywne korzystanie z technologii cyfrowych.
- ✓ Działania wychowawcze szkoły. Wychowanie do wartości, kształtowanie postaw i respektowanie norm społecznych.

II. Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego

Diagnoza sytuacji wychowawczej środowiska szkolnego została opracowana w oparciu o następujące formy:

1. Klasowe systemy wartości wypracowane w ramach GDDW.
2. Ankietę konsultacyjną dla rodziców klas I (2020).
3. Ankietę konsultacyjną dla rodziców klas II-IV (2020).
4. Ankietę konsultacyjną dla nauczycieli i pracowników szkoły (2020).
5. Ankietę dotyczącą oceny czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzoną wśród uczniów klas I (2020).
6. Ankietę dotyczącą subiektywnej oceny efektywności oddziaływań wychowawczych w szkole oraz podejmowaniu zachowań ryzykownych przeprowadzoną wśród uczniów klas II-IV (2020).
7. Analizę dokumentacji szkolnej w zakresie treści uwag wystawionych w roku szkolnym 2019/2020.
8. Wywiad z pedagogiem szkolnym.

Uzyskane informacje pomogły w planowaniu działań wychowawczych i profilaktycznych.

III. Założenia podstawowe

1. Szkoła zakłada określoną wizję człowieka wyrażoną skrótowo w hasłach: Bóg, Ojczyzna, prawda, wolność i odpowiedzialność. Rozwinięciem powyższego jest uznanie:
 - a) prawdy za cel pierwszorzędny nauki oraz drogę do poznania siebie i świata;
 - b) wolności za podstawę szacunku dla drugiego człowieka i sposób panowania nad sobą;
 - c) odpowiedzialności jako podstawy decyzji osobistych.
2. Każdy członek społeczności szkolnej, od dyrektora i nauczycieli, poprzez uczniów wraz z rodzicami, aż po pozostałych pracowników szkoły, jest osobą, człowiekiem wolnym, który świadomie wstąpił do tej społeczności i zdecydował się na jej współtworzenie, jest świadomy odpowiedzialności za dokonywane wybory.
3. Celem i zadaniem szkoły jest wspieranie osobowego rozwoju ucznia w wymiarze fizycznym, intelektualnym, emocjonalnym, duchowym i społecznym.

4. W szkole udzielana jest pomoc psychologiczno – pedagogiczna uczniom, ich rodzicom i nauczycielom.
5. Szkoła podejmuje działania na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa, co zapewnia uczniom i pracownikom zdrowe, bezpieczne i higieniczne warunki pracy. Rozpoznawane są także potrzeby w zakresie opieki nad uczniami i zapewnione są dostępne formy pomocy uczniom, którzy jej potrzebują.
6. Dyrektor szkoły we współpracy z Radą Pedagogiczną koordynuje kierunki i dynamikę pracy szkoły w oparciu o:
 - a) Statuty Szkoły,
 - b) wskazania Organu Prowadzącego,
 - c) zarządzenia Ministra Edukacji Narodowej i wskazania Kuratorium Oświaty jako organu sprawującego nadzór pedagogiczny nad szkołą.
 - d) sugestie przedstawione przez Radę Rodziców i Radę Samorządu Uczniowskiego.
7. Zakładamy, że nauczyciele wychowują głównie przez modelowanie i oddziaływanie własnymi postawami i zachowaniami. Oznacza to, że:
 - nauczyciele rzetelnie wypełniają powierzone im zadania, stawiają wymagania i konsekwentnie je egzekwują, dążąc do tego, aby uczniowie sami wypracowali osobiste motywacje;
 - są gotowi wspierać uczniów w kłopotach osobistych;
 - są gotowi poświęcać uczniom swój czas i uwagę;
 - w kontakcie z uczniami traktują ich podmiotowo, nie manipulują, nie realizują osobistych potrzeb;
 - są asertywni, tzn. potrafią otwarcie wyrażać wobec uczniów swoje emocje, określać cele, stawiać im granice bez agresji i towarzyszyć im w rozwoju;
 - podejmują wysiłek rozwoju osobistego poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych i wzmocnianie kompetencji wychowawczych.

IV. Cele oddziaływania wychowawczego

1. Celem podejmowanych działań wychowawczych i profilaktycznych jest wykształcenie i ugruntowanie w wychowankach właściwych cech osobistych i postaw społecznych, wpływających z ogólnoludzkich wartości i zgodnych z zasadami współżycia społecznego. Do najważniejszych zalicza się:
 - 1) życzliwość, uczciwość, szacunek wobec innych (szczególnie osób starszych) oraz wobec samego siebie, a także wrażliwość na potrzeby innych (altruizm) rozumiane jako podstawa zachowań wobec innych osób;
 - 2) odpowiedzialność przejawiająca się w postawach: wiem, co robię; znam cel działania; przewiduję efekty działania; przyjmuję i ponoszę konsekwencje działań;
 - 3) moralność postaw osiąganą poprzez odkrywanie przez uczniów wartości, nabywanie umiejętności uzewnętrzniania ich i postępowania zgodnie z nimi, a także rozpoznawania i odrzucania antywartości, realizowane poprzez wychowanie religijne i światopoglądowe;
 - 4) miłość i szacunek do Ojczyzny, patriotyzm w tradycji i praktyce życia codziennego, troska o dobro społeczne, wolontariat, rozwijanie samorządności i odpowiedzialności za losy kraju, rozumiane jako podstawa życia patriotycznego i społecznego;
 - 5) zrozumienie wartości solidnej i sumiennej pracy jako środka do osiągnięcia wysokiego poziomu wiedzy i umiejętności na miarę własnych możliwości oraz motywacja

i odkrywanie sposobu realizacji drogi zawodowej w zgodzie z własnym sumieniem i predyspozycjami;

- 6) profilaktykę zachowań ryzykownych i nieakceptowanych społecznie poprzez diagnozowanie zagrożeń i wyposażenie uczniów w wiedzę i umiejętności, które pomogą im w radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami, a w szczególności prezentowanie umiejętności:
 - a) komunikacyjnych: komunikacja werbalna w języku polskim i w językach obcych; umiejętność poszukiwania i analizowania informacji; umiejętność posługiwania się komputerem;
 - b) interpersonalnych i społecznych: umiejętność współpracy w grupie, w klasie, podejmowanie aktywności i odpowiedzialności za wykonanie zadań; umiejętność ponoszenia konsekwencji; asertywność – wyrażanie opinii, obrona stanowiska, umiejętność rozwiązywania konfliktów;
 - c) intrapsychicznych (dyspozycji psychologicznych): poczucie własnej wartości, samoświadomość, samodyscyplina, praca nad sobą, motywacja, elastyczność, dawanie sobie rady w sytuacjach trudnych i problemowych;
- 7) troski o zdrowie i sprawność uczniów poprzez diagnozę sytuacji zdrowotnej i promocję zdrowego stylu życia;
- 8) prorodzinnych przygotowujących i umożliwiających odpowiedzialne pełnienie przyszłych ról małżeńskich i rodzicielskich.

2. W podejmowanych działaniach dydaktycznych, wychowawczych i profilaktycznych szczególną troską otacza się uczniów ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się, uczniów z niepełnosprawnościami, chorobami przewlekłymi, z niepowodzeniami edukacyjnymi oraz uczniów ze szczególnymi uzdolnieniami. Udzielana pomoc psychologiczna – pedagogiczna polega na rozpoznawaniu i zaspokajaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz rozpoznawaniu indywidualnych możliwości psychofizycznych ucznia.

3. **Wizja wychowawcza szkoły**

- Będziemy szkołą bezpieczną, świadomą zagrożeń współczesnego świata i aktywnie im przeciwdziałającą, promującą zdrowy styl życia.
- Będziemy aktywnym uczestnikiem życia społeczności lokalnej.
- Naszą szkołę samorządnie i demokratycznie będą tworzyć uczniowie, rodzice i nauczyciele zintegrowani wokół wspólnych celów i działań.
- Tożsamość szkoły będziemy tworzyć w oparciu o kulturę i tradycję narodową, cywilizację europejską oraz ponadczasowe i ogólnoludzkie wartości.

4. **Misja szkoły:**

Uznajemy, że nasza misja polega na kształceniu w naszych wychowankach:

- 1) motywacji i dociekliwości, jako podstawy do pracy nad sobą, odkrywania osobistych możliwości i deficytów;
- 2) motywacji, wiedzy i umiejętności niezbędnych do samodzielnego poszukiwania ważnych dla siebie wartości, ich hierarchizacji i dokonywania wyborów w każdej sytuacji;
- 3) umiejętności określania osobistych potrzeb i interesów oraz ich zaspokajania na zasadzie godzenia dobra własnego z dobrem innych;

- 4) umiejętności realistycznego określania osobistych celów życiowych, ważnych dla odnalezienia własnego miejsca w świecie;
- 5) umiejętności brania na siebie odpowiedzialności za siebie i za efekty swojego postępowania wobec innych;
- 6) szacunku dla dobra wspólnego w społeczności szkoły i w innych społecznościach, w których przyjdzie im funkcjonować;
- 7) umiejętności niezbędnych do przygotowania się do życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i w demokratycznym państwie, zgodnie z przekazem tradycji kulturowej, modelem chrześcijańskiej rodziny i poczuciem więzi z otoczeniem społecznym;
- 8) umiejętności intrapsychicznych i interpersonalnych umożliwiających rozpoznawanie i wyrażanie osobistych możliwości, potrzeb, zachowań, i postaw w sytuacjach społecznych oraz do komunikowania się z innymi ludźmi i ich rozumienia;
- 9) postaw prospołecznych i umiejętności wchodzenia w konstruktywne relacje na terenie szkoły rozumianej jako wspólnota wszystkich pracowników szkoły, uczniów i ich rodziców.

5. Wzorzec Absolwenta

Efektom podejmowanych oddziaływań wychowawczych jest postawa absolwenta, który:

- a) jest świadomą osobą, kierującą się pragnieniem poszukiwania prawdy i rozwijania własnych możliwości i zdolności w duchu odpowiedzialności za samego siebie i innych;
- b) jest patriotą, zna historię i dziedzictwo kulturowe Polski oraz twórczo realizuje wartości patriotyczne w życiu;
- c) jest obywatelem świadomym swoich praw i obowiązków, dobrze przygotowanym do pełnienia odkrytej przez siebie roli w społeczeństwie;
- d) jest uczestnikiem rynku pracy, potrafiącym kreatywnie wykorzystać zdobytą wiedzę, umiejętności i kwalifikacje do zmieniającej się sytuacji życiowej, zawodowej i społecznej.

V. Wymiary działalności wychowawczej szkoły

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganie ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) fizycznej - ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowania zachowań prozdrowotnych;
- 2) psychicznej - ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi zdrowia psychicznego, rozwój możliwości intelektualnych, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności;
- 3) społecznej - ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości, wrażliwości i życzliwości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz ćwiczeniu umiejętności wypełniania ról społecznych i zaangażowania w życie społeczności lokalnej;
- 4) duchowej i aksjologicznej - ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, opartego na zrozumieniu godności osoby ludzkiej.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

1. Oddziaływania wychowawcze skierowane do uczniów, mające na celu wzmocnienie poczucia własnej wartości uczniów; kształtowanie systemu wartości poprzez ukazywanie autorytetów i wskazywanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość, ponosić odpowiedzialność za podejmowane decyzje; rozwijanie umiejętności intra- i interpersonalnych m.in. wzmocnienie umiejętności samokontroli, wyrażania własnych emocji i radzenia sobie w sytuacjach stresogennych oraz wzmocnienie postaw prozdrowotnych.
2. Współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów i wychowanków w celu budowania postawy prozdrowotnej i zdrowego stylu życia.
3. Wzmocnienie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną.
4. Kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów.
5. Wzmocnienie kompetencji wychowawczych oraz doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów.
6. Rozwijanie i wspieranie działalności wolontariackiej.
7. Wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

Działalność wychowawcza w wymiarze edukacyjnym w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu zadań i celów programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły. Obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach;
- 2) rozwijanie i wzmocnienie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów;
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji;
- 4) rozwijanie umiejętności pracy zespołowej;
- 5) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej.

Działalność wychowawcza w wymiarze informacyjnym w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innymi zachowaniami ryzykownymi;
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych czy podejmowania innych zachowań ryzykownych;
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o zasadach współpracy szkoły z Policją, Sądem Rodzinnym i innymi instytucjami w sytuacjach zagrożenia demoralizacją i przestępczością, nie przestrzeganiem obowiązku szkolnego i innych sytuacjach ryzyka.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej obejmującej przede wszystkim:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych;
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na podejmowanie zachowań ryzykownych;
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia.

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) rozpoznawanie sytuacji indywidualnej i szkolnej uczniów,
- 2) zapobieganie podejmowaniu zachowań ryzykownych, w tym korzystaniu ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków), agresji i przemocy, uzależnień medialnych;
- 3) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych;
- 4) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej;
- 5) kształtowanie postaw i wzmacnianie nawyków prozdrowotnych przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych;

- 6) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych;
- 7) przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

VI. Struktura realizacji celów wychowawczych i profilaktycznych

1. Wszyscy członkowie społeczności szkolnej odpowiedzialni są za osiągnięcie przez szkołę celów wychowawczych.

- 2. Dyrektor szkoły:**
 - 1) stwarza warunki organizacyjne i materialne dla realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych w szkole;
 - 2) koordynuje, nadzoruje i kontroluje realizację Programu Wychowawczo – Profilaktycznego szkoły;
 - 3) organizuje wspólnie z wychowawcami pomoc psychologiczno – pedagogiczną w szkole;
 - 4) współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań wychowawczych w szkole (zespołem wychowawców, pedagogiem, Radą Rodziców oraz Samorządem Uczniowskim);
 - 5) współpracuje z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo oraz wychowanie młodzieży;
 - 6) dąży do budowania atmosfery życzliwej współpracy, ukierunkowanej na realizację zadań i celów;
 - 7) we współpracy z wychowawcami klas czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego.

- 3. Rada Pedagogiczna (nauczyciele):**
 - 1) w porozumieniu z Radą Rodziców uchwała Program Wychowawczo – Profilaktyczny szkoły;
 - 2) jest forum dyskusyjnym dla działań innowacyjnych i priorytetowych w zakresie oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych;
 - 3) uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczo-profilaktycznej szkoły;
 - 4) uczestniczy w realizacji i ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego;
 - 5) reaguje na przejawy zachowań i zjawisk sprzecznych z założeniami przyjętego programu wychowawczo-profilaktycznego;
 - 6) czuwa nad prawidłowym stylem spędzania przerw przez młodzież poprzez pełnienie dyżuru zgodnie z opracowanym na początku roku szkolnego harmonogramem.

- 4. Zespół Wychowawczy:**
 - 1) diagnozuje sytuację wychowawczą w szkole;
 - 2) analizuje problemy wychowawcze i wskazuje kierunki oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych celem ich wyeliminowania;
 - 3) koordynuje, ocenia i dokonuje ewaluacji oddziaływań wychowawczych i profilaktycznych;
 - 4) podejmuje działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych;
 - 5) mobilizuje nauczycieli do twórczego i starannego prowadzenia godzin wychowawczych;

- 6) popularyzuje wiedzę pedagogiczną, psychologiczną wśród nauczycieli, poprzez szkolenia rady pedagogicznej, uzupełnianie biblioteki wychowawczej o nowe, ciekawe pozycje.

Wychowawcy klas:

- 1) zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły;
- 2) opracowują roczny plan pracy wychowawczo-profilaktycznej dla swoich klas i realizują go w trakcie roku szkolnego, a następnie przygotowują sprawozdanie z jego realizacji i wnioski do dalszej pracy;
- 3) czuwają nad postępami w nauce i frekwencją ucznia oraz są w stałym kontakcie z rodzicami (opiekunami prawnymi) uczniów powierzonego oddziału klasowego;
- 4) koordynują pomoc psychologiczno-pedagogiczną swoim uczniom zgodnie z wytycznymi wynikającymi z dokumentacji ucznia, możliwościami szkoły oraz potrzebami ucznia zgłaszanymi indywidualnie przez niego lub rodziców, wg zasad udzielania i organizacji pomocy w ZSP nr 6;
- 5) są członkami Zespołu Wychowawczego i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu;
- 6) oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie ze Statutami szkół;
- 7) współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach;
- 8) wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji;
- 9) rozpoznają sytuację i oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców;
- 10) są rzecznikami swoich wychowanków na forum szkoły;
- 11) dbają o prawidłową atmosferę wspólnoty klasowej, a w sytuacjach konfliktowych podejmują rolę mediatora;
- 12) uczestniczą we wszystkich, ważnych uroczystościach klasowych;
- 13) organizują klasowe zebrania rodziców (opiekunów prawnych) uczniów;
- 14) prawidłowo i systematycznie prowadzą dokumentację klasową;
- 15) podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych.

Nauczyciele bibliotekarze:

- 1) dążą do rozbudzenia i rozwijania zainteresowań oraz zamiłowań czytelniczych uczniów, utrwalania potrzeby kontaktu z książką i czasopiśmem poprzez kompletowanie księgozbioru, akcje promujące czytelnictwo;
- 2) wspomagają rozwój osobowy ucznia poprzez dobór odpowiedniej lektury, rozbudowę aparatu informacyjnego biblioteki, rozmowy indywidualne;
- 3) kształtują postawy poszukiwania prawdy poprzez krytyczne i odpowiedzialne korzystanie z mediów;
- 4) wdrażają młodzież do poszanowania i odpowiedzialności za własność społeczną;
- 5) uczestniczą w realizacji zadań statutowych szkoły.

Nauczyciele i inni pracownicy szkoły:

- 1) obowiązkiem każdego nauczyciela i innych pracowników szkoły jest każdorazowe, jeśli to możliwe bezpośrednio, reagowanie na dostrzeżone dobro i zło, bo każdy z pracowników szkoły jest wychowawcą powierzonej mu młodzieży;

- 2) punktualne rozpoczynanie i kończenie oraz solidne przygotowywanie zajęć oraz rzetelne wypełnienie obowiązków jest podstawą do wymagania solidności i punktualności od uczniów;
- 3) nauczyciel powinien być zawsze otwarty na kontakt wychowawczy z uczniem oraz jego rodzicami;
- 4) nauczyciel powinien wyjaśniać uczniom wartość i użyteczność przekazywanej wiedzy i w ten sposób motywować ich do nauki;
- 5) w swoich oddziaływaniach dydaktyczno – wychowawczych nauczyciel powinien uwzględniać szczególne potrzeby edukacyjne uczniów i w miarę możliwości brać pod uwagę indywidualną wrażliwość ucznia i jego aktualny stan psychiczny;
- 6) każdy nauczyciel i inny pracownik szkoły samodzielnie, według indywidualnych cech swojej osobowości, wypracowuje własny wizerunek i autorytet wychowawcy;
- 7) wszyscy pracownicy szkoły współpracują z dyrekcją, pedagogiem szkolnym i wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych;
- 8) każdy pracownik winien swoją postawą dawać przykład realizacji założeń programowych szkoły.

5. Pedagog szkolny:

- 1) pedagog szkolny powinien cieszyć się zaufaniem całej społeczności szkolnej, a przede wszystkim uczniów, jego rola to możliwie wczesne dostrzeganie zagrożeń i zapobieganie konfliktom i problemom wychowawczym oraz pomoc w rozwiązywaniu już zaistniałych;
- 2) jest rzecznikiem praw ucznia;
- 3) dokonuje analizy sytuacji opiekuńczo – wychowawczej poszczególnych uczniów, klas i szkoły;
- 4) rozpoznaje indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych;
- 5) ustala zakres, w którym uczeń potrzebuje pomocy psychologiczno – pedagogicznej;
- 6) podejmuje aktywną współpracę z uczniami, nauczycielami i rodzicami ukierunkowaną na rozwiązywanie trudności edukacyjnych uczniów;
- 7) jest otwarty na kontakt i służy radą uczniom i ich rodzicom (opiekunom prawnym), wychowawcom oddziałów klasowych oraz nauczycielom;
- 8) współpracuje z wychowawcami na polu działań wychowawczych i profilaktycznych;
- 9) współpracuje z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz innymi instytucjami, wspierającymi pracę szkoły i zaangażowanymi w edukacyjną, wychowawczą i opiekuńczą działalność szkoły;
- 10) koordynuje działania z zakresu orientacji zawodowej;
- 11) wdraża i koordynuje realizację programów z zakresu profilaktyki zdrowotnej, szczególnie profilaktyki uzależnień;
- 12) prowadzi doradztwo i konsultacje dla uczniów, ich rodziców (opiekunów prawnych) i nauczycieli.

6. Samorząd Uczniowski:

- 1) współpracuje ze wszystkimi organami szkoły w sprawach życia i działania społeczności szkolnej;
- 2) jest inspiratorem i współorganizatorem uroczystości i imprez szkolnych, ujętych w planie pracy lub zaproponowanych przez uczniów;
- 3) uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły;

- 4) aktywizuje uczniów do podejmowania prac dla dobra społeczności szkolnej i lokalnej, a przez to kształtuje postawę odpowiedzialności, rozwija poczucie sprawczości i wspólnoty;
- 5) organizuje różne formy pomocy koleżeńskiej;
- 6) dba o ochronę praw i godności uczniów;
- 7) prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących: kolegów, dzieci z domów dziecka i innych osób;
- 8) reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego, przedkłada Dyrekcji oraz Radzie Pedagogicznej propozycje, wnioski i opinie, dotyczące realizacji założeń programowych i przestrzegania podstawowych praw uczniów;
- 9) współdziała z Dyrekcją Szkoły w celu zapewnienia uczniom właściwych warunków nauki i udzielania pomocy uczniom w trudnej sytuacji;
- 10) jest głosem doradczym w określonych dziedzinach pracy szkoły, przede wszystkim w sprawach dotyczących społeczności uczniów;
- 11) podejmuje współpracę ze społecznością lokalną poprzez prace Młodzieżowej Rady Miasta, wolontariat.
- 12) dba o dobre imię szkoły oraz wzbogaca jej tradycję.

Sprawnie funkcjonujący Samorząd Uczniowski w szkole to ważne narzędzie w kształceniu u młodych ludzi umiejętności współdecydowania o własnej wspólnotie.

7. Rodzice (opiekunowie prawni) uczniów:

- 1) świadomie uczestniczą w procesie dydaktyczno – wychowawczym szkoły;
- 2) regularnie kontaktują się z wychowawcą w sprawach dotyczących ich dziecka;
- 3) możliwie szybko wyjaśniają absencję ich dziecka na zajęciach szkolnych obowiązkowych;
- 4) według potrzeb ich dziecka kontaktują się z nauczycielami przedmiotów i pedagogiem szkolnym;
- 5) w szczególnie uzasadnionych przypadkach kontaktują się z Dyrekcją szkoły;
- 6) w miarę swoich możliwości szybko reagują w przypadku zasygnalizowania przez szkołę potrzeby kontaktu;
- 7) aktywnie współdziałają z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym celem niwelowania trudności dydaktycznych i wychowawczych;
- 8) uczestniczą w uroczystościach, imprezach i wycieczkach szkolnych oraz w ich organizowaniu;
- 9) uczestniczą w wywiadówkach i innych spotkaniach organizowanych dla rodziców;
- 10) angażują się, w miarę swoich możliwości i we współpracy z Dyrektorem szkoły, w działalność gospodarczą szkoły.
- 11) Rodzice uczestniczą w życiu szkoły poprzez:
 - Radę Rodziców;
 - trójki klasowe;
 - kontakty indywidualne ze szkołą.

VII. Tradycje i obyczaje szkolne

1. Aktywny udział w uroczystościach organizowanych w społeczności szkolnej oraz wspólne ich przeżywanie sprzyja kształtowaniu postawy patriotycznej i społecznej oraz buduje ducha wspólnoty wśród uczniów.

2. Do wspólnotowo przeżywanych uroczystości szkolnych zalicza się uroczystości narodowe, szkolne, związane z formacją religijną, imprezy szkolne i klasowe, wycieczki i pielgrzymki.
3. Uroczystości narodowe służą kształtowaniu postawy patriotycznej, w szczególności poprzez poznawanie historii i tradycji narodowej oraz wskazywanie przejawów patriotyzmu w życiu każdego członka społeczności narodowej. Do tych uroczystości zalicza się:
 - 1) Narodowe Święto Niepodległości;
 - 2) Narodowe Święto Uchwalenia Konstytucji Trzeciego Maja.
4. Uroczystości szkolne służą kształtowaniu wspólnoty wychowawczej szkoły. Zalicza się do nich:
 - 1) Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego;
 - 2) Ślubowanie uczniów klas pierwszych;
 - 3) Dzień Edukacji Narodowej;
 - 4) Spotkanie opłatkowe;
 - 5) Dzień Patrona Szkoły;
 - 6) Uroczyste pożegnanie uczniów klas programowo najwyższych;
 - 7) Uroczyste zakończenie roku szkolnego.
5. Formacja duchowa służy kształtowaniu systemu wartości uczniów a także wzmocnieniu tożsamości chrześcijańskiej uczniów tego wyznania. Przy jej realizacji szczególną uwagę zwraca się na osobiste zaangażowanie, głębokie przeżycie i dążność do pełnego uczestnictwa wszystkich jej uczestników. Za najlepszą drogę do osiągnięcia tych celów uznaje się osobisty przykład rodziców, wychowawców, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły. Formacja duchowa obejmuje:
 - 1) Szkolne obchody Dnia Papieskiego;
 - 2) Rekolekcje wielkopostne;
 - 3) Pielgrzymkę Maturzystów;
 - 4) Spotkania formacyjne;
 - 5) Uczestnictwo w Eucharystii z racji uroczystości szkolnych;
 - 6) Działalność Szkolnego Koła Wolontariatu.
6. Imprezy szkolne i klasowe mają służyć zintegrowaniu społeczności szkolnej przez zabawę i wspólną realizację przedsięwzięć. Do szczególnych wydarzeń związanych z tą formą przeżywania wspólnoty w szkole zalicza się m.in.:
 - 1) Dzień Chłopca;
 - 2) Mikołajki, zwyczajowo połączone ze zbiórką upominków dla wychowanków placówek opiekuńczych;
 - 3) Bał studniówkowy;
 - 4) Półmetek klas II;
 - 5) Dzień Kobiet;
 - 6) Szkolne konkursy przedmiotowe;
 - 7) Inne spotkania wynikające z planu pracy szkoły.
7. Wycieczki i pielgrzymki stanowią okazję do integracji uczniów i nauczycieli oraz do kształtowania i umacniania poznawczego zainteresowania światem i kulturą. Dla skuteczności tych działań każda organizowana przez szkołę czy klasę wycieczka lub pielgrzymka powinna mieć jasno sprecyzowany i wcześniej przedstawiony uczniom cel oraz starannie przygotowany program, który uzyskał akceptację Dyrektora szkoły. Należy także zwrócić szczególną uwagę na postawę i zachowanie młodzieży w czasie

całej wycieczki lub pielgrzymki, ponieważ każde zorganizowane wyjście poza szkołę stanowi jej prezentację na zewnątrz i jest formą jej promocji:

- wycieczki krajoznawcze;
- wycieczki przedmiotowe;
- wyjścia do kina, teatru, muzeum, do miejsc pamięci, na cmentarze siedleckie;
- biwaki i rajdy tematyczne;
- pielgrzymki do miejsc kultu religijnego.

Ceremoniał szkolny

Ceremoniał szkolny jest opisem przeprowadzenia uroczystości wynikającym z samej celebracji sztandaru i stanowi integralną część z przyjętą tradycją uroczystości i imprez szkolnych.

- Sztandar szkolny dla społeczności szkolnej jest symbolem Polski, Narodu i Małej Ojczyzny, jaką jest szkoła i jej najbliższe środowisko. To znak, który łączy uczniów obecnych z tymi, którzy opuścili już progi naszej szkoły bądź z tymi, którzy do niej przybędą, dlatego powinno się sztandar otaczać czcią i oddawać należne mu honory.
- Uroczystości z obecnością sztandaru wymagają powagi zachowania i właściwych postaw wyrażających jego poszanowanie.
- Uczestnictwo w poczcie sztandarowym to prawdziwy honor, dlatego w jego składzie powinni znajdować się uczniowie godni tego zaszczytu.
- Skład osobowy pocztu sztandarowego: chorąży (uczeń wyróżniający się wynikami w nauce i wzorową postawą); asysta (dwie uczennice bądź uczniowie także wyróżniający się wynikami w nauce i wzorową postawą).
- Kandydatury składu pocztu sztandarowego są przedstawiane przez samorzady klasowe i wychowawców Radzie Pedagogicznej i przez nią zatwierdzane.
- Decyzją Rady Pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani, w takim przypadku należy dokonać wyboru uzupełniającego.

Insignia pocztu sztandarowego:

- biało-czerwone szarfy założone przez prawe ramię i wiązane u góry;
- białe rękawiczki;
- chorąży i asysta powinni być ubrani odświętnie (mundury pocztu sztandarowego ewentualnie: bluzki, koszule jednolite koloru białego, czarne bądź granatowe garnitury lub spódnice).
- Udział sztandaru w uroczystościach na terenie szkoły i nie tylko dotyczy głównie:
 - uroczystości rocznicowych – Odzyskania Niepodległości i Konstytucji 3-go Maja;
 - uroczystości szkolnych;
 - ceremonii ślubowania klas pierwszych;
 - sztandar szkoły może brać udział w uroczystościach rocznicowych, samorządowych, państwowych; uroczystościach pogrzebowych i innych.

VIII. Kontakty i współpraca ze środowiskiem lokalnym

1. Uznając, iż zasadniczym celem wychowania jest ukształtowanie dojrzałego człowieka, kierującego się w życiu zasadą poszanowania dobra wspólnego oraz solidarnością międzyludzką, kontakty ze środowiskiem lokalnym stanowią jeden z zasadniczych elementów podejmowanych działań wychowawczych.

2. Szkoła jest otwarta na współpracę z instytucjami funkcjonującymi w środowisku lokalnym oraz na współpracę z indywidualnymi partnerami. Potrafi pozyskać sojuszników wspierających jej działalność.
3. Współpraca ze strukturami samorządu lokalnego oraz władzami oświatowymi dokonuje się poprzez udział przedstawicieli tychże struktur w głównych uroczystościach szkolnych, jak również poprzez udział uczniów i nauczycieli w organizowanych przez te władze uroczystościach, szkoleniach i turniejach.
4. Współpraca ze szkołami i placówkami oświatowymi dokonuje się m.in. poprzez:
 - 1) prezentowanie własnych osiągnięć edukacyjnych i wychowawczych oraz inspirowanie młodzieży przykładem ich rówieśników z innych szkół i placówek oświatowych;
 - 2) prezentację szkoły uczniom szkół gimnazjalnych, a w konsekwencji pozyskanie przyszłych kandydatów;
 - 3) działalność charytatywną i wolontariat na rzecz innych osób.
5. Szkolne i klasowe spotkania z interesującymi osobami mają na celu przybliżanie wzorców moralnych oraz wartości realizowanych w życiu, prezentację różnych postaw, ułatwienie wyboru przyszłej drogi życiowej. Szczególną wartość w procesie wychowawczym posiadają regularne spotkania organizowane w ramach oddziałów klasowych.
6. Członkowie społeczności szkolnej podejmują współpracę i uczestniczą w pracach organizacji i stowarzyszeń wspierających realizację zadań programowych szkoły.
7. Nauczyciele, uczniowie i rodzice podejmują działania służące pożytkowi lokalnej społeczności.

IX. Działania z zakresu profilaktyki

Profilaktykę rozumiemy jako proces wspierania człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu, przez zapewnienie pomocy potrzebnej mu w konfrontacji ze złożonymi, stresującymi warunkami życia, a w efekcie umożliwienie mu osiągnięcia subiektywnie satysfakcjonującego, społecznie akceptowanego, bogatego życia (Z.B. Gaś). Stanowi ona w naszej szkole integralny element oddziaływania wychowawczego. Obejmuje trzy obszary aktywności:

- 1) wspomaganie ucznia w konstruktywnym radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu;
- 2) ograniczanie i likwidowanie czynników ryzyka, które zaburzają prawidłowy rozwój i dezorganizują zdrowy styl życia;
- 3) inicjowanie i wzmacnianie czynników chroniących, które sprzyjają prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu.

Celem profilaktyki jest ochrona dziecka, ucznia, wychowanka przed zakłóceniami rozwoju, czyli przed podejmowaniem zachowań hamujących lub niszczących rozwój, określonych w literaturze przedmiotu jako zachowania ryzykowne.

Charakter działań profilaktycznych może być różny w zależności od potrzeb osób, do których jest kierowany. Rozróżnia się:

- 1) grupy niskiego ryzyka - należą tu te osoby, które nie podejmują jeszcze zachowań ryzykownych, są przed inicjacją;

- 2) grupy podwyższonego ryzyka - należą tu te osoby, które mają już za sobą pierwsze próby zachowań ryzykownych;
- 3) grupy wysokiego ryzyka - należą tu osoby o utrwalonych zachowaniach ryzykownych.

W szkole realizowana jest przede wszystkim profilaktyka pierwszorzędowa, której zadaniem jest przeciwdziałanie zagrożeniom, wspieranie procesu wychowania oraz identyfikacja osób będących w grupie podwyższonego ryzyka. Główne formy oddziaływania profilaktycznego mają charakter profilaktyki uniwersalnej. W przypadku rozpoznania uczniów z grupy drugiej i trzeciej, szkoła (pedagog szkolny) inicjuje działania zaliczane do profilaktyki selektywnej i wskazującej, poprzez poradnictwo, skierowanie takich osób do współpracujących z nią placówek - przede wszystkim do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Siedlcach, do Poradni Zdrowia Psychicznego, Poradni Powrót z "U" w Siedlcach, itp.

Cele profilaktyki w szkole

Diagnoza sytuacji wychowawczej w szkole wskazuje na następujące problemy:

1. wagary;
2. palenie papierosów;
3. brak zainteresowania nauką;
4. brak motywacji do nauki;
5. zachowanie agresywne i posługiwanie się wulgaryzmami;
6. nadużywanie telefonów komórkowych.

Czynniki ryzyka sprzyjające wymienionym problemom to:

1. brak wyraźnego i konsekwentnego systemu wychowawczego;
2. brak czytelnych granic i kontroli lub bardzo surowa dyscyplina, nadopiekuńczość;
3. wysoki poziom konfliktów w rodzinie, niskie wsparcie ze strony rodziców;
4. brak lub osłabienie więzi emocjonalnej z rodziną;
5. dysfunkcje i konflikty w rodzinie, doświadczenie izolacji w dzieciństwie tolerancja rodziców wobec używania przez dzieci alkoholu, substancji psychoaktywnych;
6. rozwód, separacja, utrata rodziców;
7. środowisko społeczne promujące i modelujące dane wzorce zachowań;
8. przyzwolenie na uczestnictwo dziecka w sferach, do których nie jest przygotowane emocjonalnie;
9. grupa rówieśnicza, w której normą są zachowania dysfunkcyjne;
10. łatwość zdobycia substancji psychoaktywnych;
11. trudności intrapersonalne (niskie poczucie wartości, nadmierna nieśmiałość, brak umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami, wrażliwość, chroniczne napięcie i niepokój, brak odporności na stres i trudności, uległość);
12. niskie wyniki osiągnięte w szkole i brak celów życiowych;
13. brak poczucia sensu (nuda, lenistwo, brak poczucia własnej sprawczości i skuteczności);
14. wczesna inicjacja zachowań ryzykownych.

Czynniki chroniące młodzież przed podejmowaniem zachowań ryzykownych:

1. silna więź emocjonalna z rodzicami, możliwość uzyskania wsparcia;
2. procesy motywacyjne i duchowe (np. marzenia, plany i cele, wiara w siebie, determinacja i wytrwałość, doświadczenia religijne);

3. zdolności intelektualne i samoświadomość (np. zdolności uczenia się, umiejętność planowania i odraczania nagrody, wgląd w siebie, kreatywność, samokontrola);
4. zainteresowanie różnymi aktywnościami (nauką, sportem, twórczością itp.);
5. umiejętności społeczne (porozumiewania się, rozwiązywania problemów, nawiązywania i utrzymywania dobrych relacji z płcią odmienną);
6. optymizm i radzenie sobie ze złością, pokonywanie przygnębienia, zniechęcenia;
7. troska o zdrowie (aktywność, sen i odpoczynek);
8. pozytywne sposoby egzekwowania dyscypliny;
9. nadzorowanie i monitorowanie zachowań dziecka;
10. komunikowanie oczekiwań dotyczących norm i oczekiwanych zachowań;
11. pozytywny stosunek do szkoły i nauki szkolnej;
12. szacunek do norm, wartości i autorytetów;
13. stała opieka sprawowana przez kompetentną osobą dorosłą;
14. wrażliwość społeczna, zaangażowanie w życie religijne, wolontariat;
15. pozytywna grupa rówieśnicza;
16. poczucie własnej wartości, skuteczności;
17. dobre wyniki w nauce.

Głównym kierunkiem realizacji profilaktyki w szkole jest osłabianie czynników ryzyka i wzmocnianie czynników chroniących.

Podstawy działań profilaktycznych

- 1) rozpowszechnianie prawdziwych i rzetelnych informacji o zjawisku, którego profilaktyka dotyczy;
- 2) kształtowanie świadomych wzorców konsumpcyjnych;
- 3) kształtowanie umiejętności intrapersonalnych, a w szczególności: wzmocnianie poczucia własnej wartości, samoświadomości i samokontroli, a także motywacji wewnętrznych;
- 4) rozwijanie umiejętności interpersonalnych, a w szczególności: umiejętności empatycznych, współdziałania, komunikowania się oraz rozwiązywania konfliktów;
- 5) rozwijanie umiejętności podejmowania decyzji oraz rozwiązywania problemów, obejmujące między innymi zdolność do wybierania pozytywnych, a nie negatywnych rozwiązań życiowych;
- 6) rozwijanie dojrzałej odpowiedzialności jako właściwego wzorca ról do naśladowania przez innych obejmującej, m.in.: styl życia, postawy wobec używania środków odurzających;
- 7) rozwijanie związków z grupą społeczną i poczucia odpowiedzialności za grupę, do której jednostka należy (rodzina, rówieśnicy, lokalna społeczność, ogół społeczeństwa);
- 8) rozwijanie środowiska rodzinnego, rówieśniczego, społecznego i środowiska pracy, które podnosiłyby jakość życia wszystkich jego członków;
- 9) kształtowanie reguł prawnych i publicznych w taki sposób, aby były one zgodne z ludzkimi potrzebami i wspierały konstruktywny rozwój i pozytywny styl życia;
- 10) umożliwianie wczesnego diagnozowania, rozpoznawania zagrożeń oraz rozwijania strategii przeciwdziałania, bazujących na znajomości przyczyn zachowań dysfunkcyjnych.

X. Monitorowanie i ewaluacja realizacji szkolnego programu wychowawczo - profilaktycznego

Ewaluacja programu wychowawczo –profilaktycznego ma na celu dostarczenie informacji o efektywności podejmowanych działań, umożliwienie modyfikacji poszczególnych oddziaływań wychowawczych, a przez to podniesienie jakości pracy szkoły.

Monitorowaniu, czyli ciągłemu rejestrowaniu postępów w realizacji programu wychowawczego podlegają:

- plan profilaktyczno-wychowawczy zespołu klasowego i jego realizacja – sprawozdania z realizacji tegoż planu (semestralne i roczne);
- współpraca z rodzicami (informacje o postępach uczniów w nauce i działaniu szkoły, tematyka zebrań, frekwencja);
- organizacja i przebieg uroczystości i imprez szkolnych;
- organizacja wycieczek (karta wycieczki, zapis w dzienniku librus);
- realizacja zadań pedagoga szkolnego (plan Jego pracy i sprawozdania z realizacji planu – semestralne i roczne);
- realizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- pozytywne i negatywne zachowania uczniów odnotowane w dzienniku librus;
- działania podjęte przez pedagoga szkolnego, wychowawców w stosunku do uczniów mających problemy w nauce i zachowaniu oraz trudną sytuację rodzinną.

Sposoby ewaluacji:

1. Obserwacje dokonywane przez wychowawców klas, nauczycieli, pedagoga szkolnego, uczniów, rodziców w ciągu całego roku szkolnego.
2. Rozmowy z uczniami, rodzicami i nauczycielami, pracownikami administracji w ciągu całego roku szkolnego.
3. Analiza dokumentów szkolnych (zapisy w dzienniku pedagoga szkolnego, dzienniku librus, w tym korespondencji z rodzicami itp.) w ciągu całego roku szkolnego.
4. Badania ankietowe umożliwiające diagnozę sytuacji i ocenę skuteczności działań przeprowadzone kilka razy w roku.
5. Semestralne i roczne sprawozdanie z realizacji Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły i poszczególnych klas.

Ewaluacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego dokonuje dyrektor szkoły wraz z Zespołem ds. ewaluacji wewnętrznej. Szczegółowy raport z działalności ewaluacyjnej i wnioski do dalszej pracy przedstawia przewodniczący Zespołu ds. ewaluacji wewnętrznej Radzie Pedagogicznej i Radzie Rodziców.

XI. Postanowienia końcowe

1. Ocena realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest dokonywana na zebraniu Zespołu Wychowawczego. Wnioski z pracy Zespołu, po zatwierdzeniu przez Radę Pedagogiczną, są wprowadzane przez Dyrektora szkoły do planu pracy szkoły na dany rok szkolny.

2. Nowelizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego może być dokonywana na wniosek Zespołu Wychowawczego w porozumieniu z Radą Rodziców i Dyrektora Szkoły, z uwzględnieniem potrzeb szkoły, zmian prawnych.

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 w Siedlcach został zatwierdzony do realizacji w roku szkolnym 2020/2021 uchwałą Rady Rodziców przy Zespole Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6 dnia 30 września 2020 r.